

ביאורים לפרקי אבות

זו הוא הַיָּה אֹמֵר: יָפָה שְׁעָה אַחַת בְּתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים
טוֹבִים בְּעוֹלָם הַיָּה, מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא⁽⁶⁾,
וְיָפָה שְׁעָה אַחַת שֶׁל קוֹרַת רוּחַ⁽⁵⁾ בְּעוֹלָם הַבָּא, מִכָּל
חַיֵּי הָעוֹלָם הַיָּה:

~ פירוש ר"ע מברטנורא ~

יָפָה שְׁעָה אַחַת בְּתְשׁוּבָה. לְצַרֵּף תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים: מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. לְפִי שְׂבָאוֹתוֹ זְמַן אֵין הַתְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים מִהַנִּים לְאָדָם, שְׂאִין הָעוֹלָם הַבָּא אֶלָּא לְקַבֵּל שָׂכָר עַל מַה שְּׂקִים בְּעוֹלָם הַיָּה:

~ עיקר תוספות יו"ט ~

(6) הָעוֹלָם הַבָּא. רִישָׁא אֶסִּיפָא לֹא קָשִׁיא, כִּי הָעוֹלָם הַיָּה הוּא לְמַעֲשֵׂה וְעוֹלָם הַבָּא אֶל הַגְּמוּל וְקוֹרַת רוּחַ. מִדְּרַשׁ שְׂמוּאֵל. וְעוֹלָם הַבָּא יֵשׁ מִפְּרָשִׁים עוֹלָם הַיָּה אֵין הַתְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים מִהַנִּים לְאָדָם, שְׂאִין הָעוֹלָם הַבָּא אֶלָּא לְקַבֵּל שָׂכָר עַל מַה שְּׂקִים בְּעוֹלָם הַיָּה: מִפְּנֵי שְׂמִיחָה. רש"י:

~ משיחת ש"פ נשא ה'תנש"א ~

. . . פרקי אבות הם חלק מתורה שבע"פ שלימודה צריך להיות בהבנה והשגה דוקא, ולכן אין להסתפק באמירת פרקי אבות, אלא צריכים ללמודם בעיון, כראוי בתורה שבע"פ.

אלא שמכיון ש,איני מבקש . . . אלא לפי כחן, לא תובעים מכאור"א שילמד בעיון את כל המשניות דכל פרק בכל שבת ושבת, מכיון שמסתמא ענין זה יקשה להביאו לידי פועל; אבל עכ"פ משנה אחת בכל פרק, יש ללמוד בעיון כדבעי, והיינו שנוסף לאמירת המשניות בנוסח דאדמו"ר הזקן המודפס בסידור (ששם לא נדפסו המפרשים), יחזיק לידו ג"כ ספר משניות עם מפרשי המשנה, עכ"פ ספרי המשניות עם עיקר תוספות יו"ט ופירושי רבי עובדי' מברטנורא (המפרשים היסודיים), וילמד מתוכם עכ"פ משנה אחת עם המפרשים (שהם התורה שבע"פ בתורה שבע"פ גופא).

והאמור שייך במיוחד לתלמידי התמימים, שזהו עיקר ענינם – לימוד התורה בפירושי', בהבנה והשגה, ואדרבה: הסדר אצלם הוא הפוך – בתחילה לימוד לעיונא, ואח"כ אמירה סתם. . .

(בלתי מוגה – דברי משיח ח"ד ע' 130)

רבי אומר . . .

ביאור תורת נ"ק אדמו"ר מלך המשיח שי"ו

יז) יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא

הבא) וגודל מעלת שכרה (שהוא יפה מכל חיי העולם הזה).

ובעל המאמר הוא רבי יעקב, הסבור כי „שכר מצות בהאי עלמא ליכא“¹, ולשיטתו מודגש יותר גודל מעלת העבודה וגודל מעלת שכרה. שכן כאשר אדם מקבל שכר בעולם הזה יתכן שנגרע שכרו בעולם הבא, מה שאין כן אם אין שכר מצוה בהאי עלמא, גדול יותר השכר שמקבל בעולם הבא. הרי שלשיטת רבי יעקב השכר בעולם הבא הוא בתכלית השלימות (גודל מעלת השכר), ואף על פי כן „יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא“ (גודל מעלת העבודה)³.

השאלות במשנתנו: א. הסתירה מרישא לסיפא. ב. הקשר לבעל המאמר – רבי יעקב. והביאור:

מצד ענין אורות וגילויים, אמנם „יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא“, ואילו מצד העילוי דמילוי הכוונה ד„דירה בתחתונים“, דירה לעצמותו יתברך – „יפה שעה אחת של תשובה ומעשים טובים בעולם הזה“.

וכונת התנא לעורר את האדם להוסיף ב„תשובה ומעשים טובים“ לפני משורת הדין, מילי דחסידותא, ומתוך מרץ וחיות רב, בידעו את גודל מעלתה של עבודה זו (שהיא יפה מכל חיי העולם

1) סוף מסכת חולין. 2) ראה תענית כה, א. שמו"ר פנ"ב, ג. 3) משיחת ש"פ עקב תשמ"ה – על פי רשימת השומעים בלבד.

יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא

בעולם הבא דוקא, הרי לגבי האדם יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה, אבל מכל מקום מובן, שגילוי התענוג (אל האדם), שכר מצוה, אינו בערך לעצם התענוג (של הקב"ה), עצם המצוה שעושים בעולם הזה.

בסגנון אחר⁴: שכר מצוה (עולם הבא) הוא העונג ונחת רוח של הנברא; אבל העונג ונחת רוח של הקב"ה כביכול הוא – קיום המצוות עצמן. ומכיון שבורא ונברא הם באין ערוך זה לזה, מובן שכל חיי העולם הבא (נחת רוח הבורא) אינו בערך לתשובה ומעשים טובים בעולם הזה (נחת רוח הבורא)⁵.

צריך ביאור: עולם הבא הוא תשלום שכר על העבודה בעולם הזה, והשכר מוכרח להיות גדול מהעבודה עצמה ואיך אפשר לומר שתשובה ומעשים טובים יפים מכל חיי העולם הבא.

ומבואר על כך בחסידות, דהנה האדם לא נברא אלא לשמש את קונו² (לא בשביל האדם עצמו), ותכלית זו מתצבעת על ידי קיום המצוות בעולם הזה. אך מכיון שאין הקב"ה מקפח שכר כל ברי³, מגיע גם לאדם „שכר טוב לאין קץ“, ולכן יגיע לאדם בעולם הבא גילוי מהתענוג שהמשיך על ידי עבודתו.

ומכיון שגילוי התענוג (אל האדם) יהי

1) לקו"ת ראה כה, ד. 2) סוף מסכת קידושין. 3) וככה תרל"ז פ"ב. 4) לקו"ש ח"ה עמ' 243. 5) מכילתא (ורש"י) משפטים כב, ל. 4) ראה המשך

